

יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

ישנו שליח של כ"ק מו"ח אדמו"ר, הנמצא בתוך כל חסיד שלו, ודוחף אותו, ובאם הוא נרדם אז הוא בא אליו בחלום, וטוען כלפיו: מה עשית היום, אתמול ושלשום, בשביל הפצת המעיינות? ראה עמוד 11

ערב שבת קודש פ' ויק"פ, פ' החודש, ער"ח ניסן
הי' תהא שנת אראנו סגולות

שנד

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש
לכ"ק אדמו"ר שליט"א
מלך המשיח
מהרה יגלה אכי"ר

לזכות
הו"ח ר' רפאל יואל וזוגתו מרת חי' רחל
ומשפחתם שיחיו
זימערמאן

בחסות:
'קרן המיליון'
שע"י 'מרכז חב"ד העולמי לקבלת פני משיח'

ב"ה

3 דבר מלכות

איך להיות עכשיו בגאולה? / משיחת ש"פ ויק"פ, פ' החודש, מבה"ח ניסן ה'תשמ"ג

10 זמן הגאולה

השליח שנמצא בתוך כל חסיד / פרשת השבוע באור הגאולה

12 יומן תש"מ - פרסום ראשון

חלק כ"ד מתוך יומן תש"מ / משי"ק פ' ויק"פ - עד עש"ק פ' ויקרא

15 כתי"ק - פרסום ראשון

בניסן מאיר שם הוי' דלעילא / מהגהת הרבי על מאמר ד"ה החודש הזה לכם גו' ה'תשל"ז

בניסן מאיר שם הוי' דלעילא

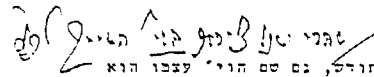
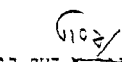
בהכנסו לחודש ניסן - "חודש הגאולה", ובקשר עם פ' החודש שקוראים בשבת זו, מובא בזה צילום ממענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א לעורכי המאמר ד"ה החודש הזה לכם וגו' שנאמר באור ליום ועש"ק פ' ויק"פ ה'תשל"ז

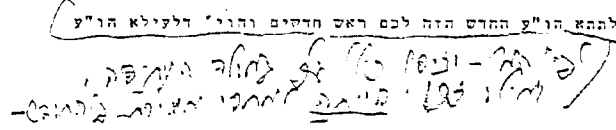
צילום נוסף ממענה הרבי בנוגע למאמר זה נדפס ב"יחי המלך" גליון דש ע' 14

(המאמר נדפס בסה"מ תשל"ז ע' 177)

בד"ה החדש הזה לכם וגו' באור ליום ועש"ק פרשת ויק"פ נזכר, דענין כל ר"ח הוא הארת יחו"ש ביחוד"ה, ומעלת חודש ניסן היא סודו וחו"ש פ"ע. ובסכנה - כל ר"ח הוא הארת הוי' באדנ"י, ובר"ח ניסן הוי' כפ"ע. ובפסוק, סבכללה יותר זהו החילוק שבין הוי' דלתתא והוי' דלעילא, ומסכע הכוונה, דהוי' דלתתא הוי' כל ר"ח (וזוהי לכעלה יותר מהסבואר לפי"ז דר"ח הוי' הארת הוי' באדנ"י), והוי' דלעילא הוא מעלה ר"ח ניסן.

ובפסוק סנהו (החילוק דהוי' דלתתא והוי' דלעילא) הוא בכללה יותר, נוסף ע"ז שהן הוי' והן אדנ"י נמסכים בכל חודש וחודש, דיטנם י"ב צירופי הוי', וי"ב אותיות הפילוי דאדנ"י - והצירוף דחודש ניסן הוא סם הוי' בסדרו.

ולא הפסוק:
 ~~האם הכוונה הפילוי דשם הוי' נכסך בכל חודש, גם סם הוי' עצבו הוא ענין כל חודש, ולזה מתבאר דעילוי חודש ניסן הוא דאז סאיר הוי' דלעילא.~~

(וכן: אפי' הוי' דלתתא הוי' החדש הזה לכם ראש חדשים והוי' דלעילא הוי' ראשון הוא לכם וגו').

להלן פענוח הכתי"ק (בא בהדגשה):

האם הכוונה דכיון פשוט דשם הוי' נמשך בכל חודש שהרי ישנו צירוף הוי' השייך לכ"א, גם שם הוי' עצמו הוא ענין כל חודש, ולזה מתבאר דעילוי חודש ניסן הוא דאז מאיר הוי' דלעילא.

בקטע הבא מחק כ"ק אד"ש את התיבה "אם", וכתב: לפי הא' - וניסן כולל ג"כ גאולה העתידה, ואילו זכו - הייתה לאחרי אמירת פ' החודש -

הודעה משמחת

בימים אלו יצא לאור כרך חדש מסדרת הכרכים

של "יחי המלך" - מגליונות רפ"ש

למעונינים ניתן להשיגו בכתובת המערכת באה"ק או בחו"ל

וזאת למודעי: מתוך 5 הכרכים שיצאו עד כה ארבעה כבר אזלו!

המעונינים מתבקשים להודרו וליצור עמנו קשר

מערכת "יחי המלך"

במסגרת: "מטה משיח" שע"י "אגודת חסידי חב"ד" באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אד"ש מה"מ יוצא לאור על-ידי: תלמידי ה"קבוצה", "חיילי בית דוד", ישיבת תורת"ל המרכזית, "בית משיח" 770 סניף ארה"ב: 383 Kingston Ave. #38, Brooklyn, NY 11213 • טלפון: 778-6670 (718) סניף אוץ הקודש: שביל האמונה 9/1 קרית-שמואל, חיפה. 26385 • טלפקס: 873-0823 (04) דואר אלקטרוני: yeh_@netvision.net.il • אינטרנט: http://www.moshiach.net/blind

איך להיות עכשיו בגאולה?

ע"ז שמיד בתחלת עבודתו עוד בזמן הגלות הוא מתכוון ומבקש גאולה אמיתית והשלימה • וכידוע תורת הבעש"ט ש"במקום שמחשבתו של אדם הוא נמצא", והיות ש"סוף מעשה במחשבה תחלה", והמחשבה תחלה שלו נמצאת במקום הגאולה, אזי שם הוא נמצא – בגאולה האמיתית והשלימה! • ובמילים פשוטות: כאשר יהודי "במחשבה תחלה" שלו חושב וטוען שרצונו במשיח עכשיו תיכף ומיד – פוסק הבעש"ט: "שם הוא נמצא" – בגאולה האמיתית והשלימה! • קטעים משיחת ש"פ ויק"פ, פ' החודש, מבה"ח ניסן ה'תשמ"ג – בלתי מוגה, תרגום חפשי

הנחה: "ועד הנחות התמימים". תרגום ועריכה*: מערכת "יחי המלך"

א. שבת זו היא לכל לראש ש"פ החודש, מכיון שבזה ישנו חידוש, הוספה ושינוי לגבי שאר השבתות (כמוכח מקריאת המפטיר וההפטרה . . .), ובפשטות קוראים פ' החודש בשבת זו בגלל קביעותה לפני¹ "החודש הזה"² – ראש חודש ניסן³.

ב. א-א-א קוראים פרשה זו כבר בשבת שלפני ר"ח ניסן, ומכך אנו רואים שבשבת זו ישנו כבר הענין בגלוי.

ב. בפ' החודש ישנו ענין נפלא הקשור למעלתם של בני ישראל ולגאולה:

ע"ה פ' "החודש הזה לכם גו" אומר המדרש⁵: "משבחר הקב"ה בעולמו קבע בו ראשי חדשים ושנים (ומצד זה תשרי הוא החודש הראשון), וכשבחר ביעקב ובניו [שזוהי כוונת הבריאה – בראשית – בשביל

זאת-אומרת, אף ש"החודש הזה" מורה על ענין של גילוי, "מראה באצבעו ואומר זה"⁴ – ולכאור' הרי שבת זו היא לפני ר"ח ניסן ("החודש הזה" עדיין אינו באופן גלוי),

* סעי' א-ד הם חלקים בלבד מהמובא בסעי' א-כג בהנחה. סעי' ד-ה הם קיצור ותמצית מהסעי' יג-כ בהנחה (מפאת קוצר היריעה). סעי' ה' ואילך הוא תרגום חופשי מסעי' כ-כז בהנחה. המו"ל.

1) ובמקרה שפסח חל בשבת קוראים פר' החודש בשבת ר"ח ניסן

2) בא יב, ב.
3) פרש"י ע"ה"פ.
4) ל' חז"ל – שמו"ר ספכ"ג. רש"י תענית לא, סעי"א. וראה פרש"י בא שם.
5) שמו"ר פט"ו, יא.

את "עלינו לשבח" אמרו הילדים בניגון וכ"ק אדי"ש נענע בראשו הק' ואמר את "עלינו" יחד עם הילדים. ב"אל תירא" שרו הילדים את "עוצו עצה" פעמיים וכ"ק אדי"ש הסתובב לקהל ומחא כפיו הק'. אח"כ צוה לנגן "הושיעה את עמך" ומחא כפיו הק'. לאחר-מכן הורה כ"ק אדי"ש לומר את י"ב הפסוקים ואמר את הפסוקים יחד עם הילדים.

כ"ק אדי"ש אמר כמה שיחות שתורגמו לאנגלית ע"י הרי"ל. וינברג (הוגהו ע"י כ"ק אדי"ש ונדפסו בלקו"ש כח"ב ע' 175 ואילך). אח"כ קרא להר"ל"ג שמסר את חבילת המטבעות וחילק כ"ק אדי"ש לכל ילד מטבע של 10 סנט. לאחר שנגשו הילדים הורה כ"ק אדי"ש להר"ל"ג לומר לכל הקהל לזוז ולפנות מקום לילדות שתוכלנה להכנס, ואח"כ סימן בידו הק' לקהל לזוז לצד אחד.

חלוקת המטבעות הסתיימה בשעה 5:15, הקהל שרו את "מארש נפוליון" וכ"ק אדי"ש מחא כפיו הק', וכשיצא רמז בידו הק' להגביר השירה.

כשיצא כ"ק אדי"ש מהמעלית פגש בפרוודור את הרי"מ. מענטליק ושאלו האם שואבים עכשיו "מים שלנו", וענה ששואבים בשעה 6:08, ואמר כ"ק אדי"ש: מסתמא כשיגיע הזמן יודיעו לי.

בשעה 5:40 נסע כ"ק אדי"ש לביתו וחזר ב-6:07, נכנס לחדרו ויצא לשאיבת "מים שלנו". כ"ק אדי"ש שפך את המים שהיו בצנצנת ורחץ את הכוס והצנצנת כמ"פ, אח"כ שאב 4 פעמים בכוס ומילא, במשך זמן זה שרו הקהל "א-לי אתה" כנהוג.

יש' א-ג' א-ג' בשעה 2:10 יצא כ"ק אדי"ש לספרי' בכדי להפריש חלה מהמצות ולמוסרם לרממ"ג עבור ועד הרוחני דכפ"ח. כשנכנסו לספרי' הראה הר"ל"ג את הארגזים של המצות, והלביש כ"ק אדי"ש את הגרטל והפריש חלה מכל חבילה. אח"כ שאל את רממ"ג אם נוסע לבדו או שמישהו מלווה אותו וענה הרי"מ. מ. רא"פ (מארגן משלוחי המצות בכל שנה) שהכל מסודר. אח"כ שאל כ"ק אדי"ש כמה מצות יש בכל חבילה, וענה הר"ל"ג כ-15 פאונט. כ"ק אדי"ש הורה לסגור את החבילות ולקחתם למכונת, והוסיף שישגיהו גם על שאר החבילות.

להרממ"ג אמר כ"ק אדי"ש שיביא את המצות לכפ"ח ומכיון שהשנה שולחים יותר מצות לכן יתנו לעוד אנשים, ושיהיה חג המצות באופן של זמן חירותינו ומכיון שהשנה הבאה היא שנת הקהל ויוצא שבפסח כבר יהי זמן חרותינו וקיצוץ גלויות היינו שאת שנת הקהל נחגוג בביהמ"ק השלישי ומתוך שמחה וטוב לבב. והוסיף שיקבל גם שטר לצדקה ושתהי השליחות תמיד כל הימים.

כ"ק אדי"ש הלך לגייע התחנות ונתן לו שטר של 500 ל"י וכן 2 מכתבים כלליים עבורו ועבור ועד הרוחני בכפ"ח. הרממ"ג ברך את כ"ק אדי"ש שנזכה לראותו באה"ק וענה כ"ק אדי"ש אמן ולוה אותו עד הפרוודור. כ"ק אדי"ש שאל את הר"ל"ג אם הכל מסודר והורה לו להתקשר לאה"ק ולהודיע להם את מסי הטיסה כדי שיבואו לקבלו.

לזכות מנחם מענדל בן מרים עטל ליום הולדתו כ"ט אדר ל"שנת הצלחה" בגו"ר

ישראל⁶, יעקב ובניו] קבע בו ר"ח של גאולה שבו נגאלו ישראל ממצרים ובו עתידין ליגאל.

ובזה רואים ענין נפלא בפ' החודש, "החודש הזה":

בפשטות לומדים שההפלאה ד' החודש הזה, חודש ניסן, מתבטאת בכך שזהו חודש הגאולה "שבו נגאלו ישראל ממצרים", ולכן צוה משה רבינו לבני ישראל להביא קרבן פסח (כמסופר בפ' החודש) בתור חלק מחג הפסח, ועקב כך חוגגים אנו את חג הפסח בכל שנה ושנה.

אולם ממדרש זה אנו למדים הפלאה אחרת לגמרי בפ' החודש: גאולתם של בני ישראל ממצרים היא רק תוצאה מענין אחר נעלה יותר – "בחר (הקב"ה) ביעקב ובניו", ורק כתוצאה מבחירה זו "קבע בו ר"ח של גאולה!"

כלומר, ההפלאה האמיתית של חודש ניסן היא שבו "בחר (הקב"ה) ביעקב ובניו", וזה הביא את ענין הגאולה – לא רק גאולת מצרים (כפשטות הענין), אלא גאולה בכלל, עד לגאולה העתידה (כמובא במדרש).

ג. [.] וההוראה מכך למעשה בפועל:

כאשר יהודי נמצא בשבת פ' החודש, ועומד בהתפעלות בפשטות מכך שהנה נכנסים עתה לחודש הגאולה, אומר לו המדרש – ההתפעלות האמיתית בשבת זו צריכה לבוא מכך שהקב"ה "בחר ביעקב ובניו" שהם נעלים יותר מענין הגאולה, ורק כתוצאה מכך נעשה עתה חודש הגאולה.

זאת-אומרת, ככל שגדולה ההתפעלות מכך שזהו חודש הגאולה, צריכה להיות התפעלות

גדולה יותר מהענין ד' בחר ביעקב ובניו" שממנו בא כל הענין דחודש הגאולה!

ד. נוסף לזה, שבת זו היא גם שבת פ' ויקהל-פקודי. והיות שהשנה נקבע ע"פ תורה שפרשיות אלו מחוברות, על כן יש ללמוד הוראה מחיבורם של פרשיות אלו יחד, עד שהופכים להיות פרשה אחת – ויקהל-פקודי.

מובן שישנה גם הוראה מכל פרשה בפני-עצמה, שהרי לפעמים הפרשיות נפרדות. אך כיון שבשנה זו הם מחוברות כנ"ל, אזי מודגשת יותר ההוראה משתייהן יחדיו, הוראה הנלמדת בעיקר ובהדגשה בשבת ובשנה זו, וממנה לוקחים כח לעבודה בכל הזמנים ובכל השנים, וכדלקמן.

ה. גם אחד כזה ש"לא ידע מאי קאמר" יודע ששם הפרשה הוא "ויקהל פקודי", ומכך לומד את ההוראה בפשטות:

הפירושו⁷ הפשוט ב"ויקהל" הוא – התקהלות של ריבוי דברים באופן שנעשים דבר אחד ומציאות אחת של קהל.

וכאשר קוראים בתורה פ' ויקהל הוא לומד מכך את ההוראה בפשטות, שללא הבט על החילוקים שישנם בין בני-ישראל – צריך להיות "ויקהל"! היינו, שיש להקהיל ולאחד את כל בני" באופן דקהל אחד, שיהיו כולם מציאות אחת, מ"ראשיכם שבטיכם" עד "חוטב עציץ ושואב מימין"⁸.

וזאת מבין איש פשוט בפשטות, שכאשר קוראים בתורה פ' "ויקהל", הרי זה זמן מסוגל שמקבלים בו כחות מיוחדים (לכל הזמנים) כדי לעסוק ב"ויקהל".

אמנם "פקודי" הפירוש לספור, דהיינו, שישנם ריבוי ענינים נפרדים שנשארים

ביאור בהערות אמו"ר על הזהר. בסיום שיחה זו דובר בארוכה ע"ד המצב באה"ק דפיקוח נפש ממש של ג' מליון יהודים כ"י וכו', ועל מי שאינו פוסק ע"פ שו"ע ולא מוכן לומר מאין לקח פסק דין זה (קטעים משיחה זו נדפסו לראשונה בתרגום ללה"ק ב"יחי המלך" קמג ע' 16 ו-קצח ע' 13). בין הדברים אמר כ"ק אד"ש: "רואים בפועל שהירעשי שעשו – עזר, ופעל שלא ישתקו אלא יאמרו בבירור את הפסק-דין, עד שכמה רבנים קיבלו אומץ לשלוח מכתב למושל ארה"ב. וזה שולל את הטענה, שצריכים להחריש מכיון שבין-כה לא יקשיבו לפס"ד . . . כיון שבתור רב מוכרחים למחות, ולא להתפעל מכך שאולי לא יקשיבו לזה".

שיחה ד' – המשך הביאור בפרש"י.

כ"ק אד"ש הורה למר הנרי ולהרי"י הכט לומר ב"פ לחיים, דיבר כמ"פ עם הרי שטיינמיץ. ההתוועדות הסתיימה בשעה 5:10 (לערך). לאחר תפילת מנחה החל כ"ק אד"ש לנגן "ניעט ניעט ניאקווא".

בשעה 6:50 התפללו תפילת ערבית, ובסיומה בעת שפינו לכ"ק אד"ש מקום שיוכל לראות את ההבדלה, הצביע כ"ק אד"ש על דף של הערות התי שנפל ארצה ורמז שירימוהו.

י"ג א, ב"ב (ז' אגרת צ"ת ג"ס): אחרי תפלת ערבית הודיע כ"ק אד"ש למזכירות שתתקיים הלילה התוועדות קצרה.

בשעה 9:35 ירד כ"ק אד"ש להתוועדות ודיבר ה' שיחות (נדפסו ב"שיחות קודש" תש"מ ע' 476 ואילך וכן ישנו סרט הקלטה מהתוועדות זו).

בהתוועדות הורה כ"ק אד"ש להרי גרוסמן (ממגדל העמק) ולהרי שטיינמיץ לומר "לחיים" על כוס גדולה. להרי מ"מ פלדמן (שהוא כהן) הורה כ"ק אד"ש לומר "לחיים" על כוס גדולה באומרו שלילה לאו זמן עבודה הוא ומותר בשתיית יין...

בסיום ההתוועדות הורה כ"ק אד"ש לנגן ניגון הכנה, ניגון ד' בבות, "ניע זשוריצי כלאפצי", ופרצת. אח"כ החל כ"ק אד"ש לנגן ממצרים גאלתנו, הזכיר ע"ד אמירת ברכה אחרונה והחל לנגן "והיא שעמדה". אח"כ צוה והחל לנגן "על אחת כמה וכמה" ובאמצע הניגון קם כ"ק אד"ש מכסאו והחל לעשות בידי הק' תנועות של שמחה ויצא. ההתוועדות הסתיימה בשעה 12:30 (לערך).

י"ג א, ב"ב (ז' אגרת צ"ת ג"ס): אחרי קריה"ת ברך כ"ק אד"ש הורי חתן בברכת "מזל-טוב".

בשעות הצהריים נודע שכ"ק אד"ש יאמר לאחרי מנחה שיחה לילדים (בזאל למטה).

בחזרת השי"ץ קרא כ"ק אד"ש להריל"ג ואמר לו שלאחר התפלה יאמרו הילדים את י"ב הפסוקים ושיביא מטבעות בכדי לחלקם לילדים, וכן הפנה כ"ק אד"ש את ראשו הקי כדי לראות את הילדים שהגיעו אז (מאהלי תורה וכו').

(6) בראשית א, א ובפרש"י. (8) נצבים כט, ט-י. וראה לקו"ר ר"פ נצבים.

(7) בהבא לקמן ראה גם לקו"ש ח"א ע' 250.

לפניכם פרק כ"ד מ"יומן תש"מ" מש"ק פ' ויק"פ - עד עש"ק פ' ויקרא

היומן החל בגליון שכט ובעז"ה ימשיך להופיע כאן (כמעט) מידי שבוע

[תודתינו נתונה לארכיון "ועד שיחות קודש" אשר הואיל לפרסם יומן זה ע"ג גליוננו. היומן כולו יפורסם אי"ה בהוצאה החדשה של "שיחות קודש" תש"מ]

נערך ע"י מערכת "יחי המלך" - ע"פ רשימה פרטית*, 'בלי אחריות'

וי"ק פ' ויק"פ, פ' פחוש, כ"ז אגב: בשעה 7:30 הגיע כ"ק אדי"ש מביתו, וירד לאמירת תהלים בשעה 8:35. בדרכו למקומו הרים כ"ק אדי"ש מעיל שנפל לארץ והניחו על ספסל.

בשעה 10:35 ירד כ"ק אדי"ש לתפילת שחרית. בקריה"ת קראו בס"ת של משיח ועלו לתורה 4 חתנים. מס' פסוקים לפני "חזק חזק ונתחזק" נעמד כ"ק אדי"ש. בהפטר דפי' החדש קרא כ"ק אדי"ש כמנהג האשכנזים (כרגיל בכל שנה ולא כהמודפס בס' המנהגים).

בשעה 1:30 ירד כ"ק אדי"ש להתועדות. להלן נקודות קצרות מהשיחות:

שיחה א' - ההוראה מפי' החודש: לפעול מעתה באופן חדש לגמרי, וכן במבצע פסח ובכל המבצעים ב"שטורעם".

שיחה ב' - הקביעות בפי' ויק"פ: ויקהל - קהל, מציאות אחת, חשיבות האיכות. פקודי - מנין, ריבוי הכמות. וההוראה שצ"ל ההדגשה בשניהם (וראה לקו"ש חכ"א ע' 250 ואילך). וכן ההוראה מכו"ז אדר - יום ג' למעשה בראשית שהוכפל בו כי טוב, לשמים ולבריות וקושר זאת עם ההוראה מויק"פ.

כ"ק אדי"ש אמר מאמר (כעין שיחה) ד"ה החודש הזה לכם גוי'.

שיחה ג' - ביאור בפרש"י (לה, ה) ובפי' תשא (נדפס בלקו"ש חכ"א ע' 223 ואילך), וכן

(* עריכת היומן נעשתה ע"פ מס' יומנים של אנ"ש והת' אשר שהו באותה תקופה ב"בית חיינו" - 770, והעלו על הכתב את אשר ראו בעצמם או שמעו מאחרים, ומטבע הדברים יתכן שנפלו אי-אלו טעויות ביומנים אלו אשר חלקם נכתב לעיתים בצורה בלתי ברורה, ואנו מתנצלים ע"כ מראש ו"שגיאות מי ביין".

דיבורים ונקודות קצרות משיחותיו של כ"ק אד"ש המובאים ביומן תורגמו בדרך-כלל ל"ק", ולהבנת הדברים יש לעיין בשיחה עצמה.

נפרדים ולכן יש צורך לסופרם. ולאידך גיסא, עצם הדבר שסופרים אותם מורה על צד השהו שישנו ביניהם.

[זאת-אומרת, שבפ' "פקודי" יש שני קצוות: מצד אחד זה מורה על ריבוי דברים נפרדים, ולאידך הם אינם נפרדים לגמרי אלא כולם מאותו סוג, כנ"ל.

עד"ז ישנם גם בפ' "ויקהל" ב' קצוות: מצד אחד "ויקהל" מורה על ריבוי דברים שיש לאחדם, ולאידך - מאחדים אותם באופן שנעשים קהל אחד.

אלא שב"ויקהל" מודגש בעיקר איך שהם נעשים דבר אחד, קהל אחד, ואילו ב"פקודי" מודגש בעיקר שישנם דברים יחידים (אך מאותו סוג)]

מכך מובנת ההוראה בפשטות מ"פקודי": כל אחד מבני ישראל בתור יחיד, אדם בפ"ע עם תכונות משלו - ללא הבט על מעמדו ומצבו - נמנה באופן שווה באותו המנין עם הגדול ביותר בבני ישראל!

אח"כ באה ההוראה מקביעות שנה זו שבה פ' ויקהל-פקודי מחוברות לפרשה אחת - ששני העבודות ("ויקהל" ו"פקודי") צריכות להעשות בבת אחת, למרות שהן הוראות נפרדות והפכיות, אעפ"כ, מאחר שהתורה מצוה לעשותם יחד הרי בודאי שביכולתו לקיים את ההוראה מב' הקצוות ד"ויקהל" וכן מב' הקצוות ב"פקודי" - בבת אחת, וכדלקמן.

1. עדיין צריכים להבין את הקשר בין ההוראה הנ"ל מפ' ויקהל-פקודי עם ההוראה הנ"ל דפ' החודש (ש"קבע בו ר"ח של גאולה" בא כתוצאה מ"בחר ביעקב ובניו").

והביאור בזה:

למרות שתכלית השלימות הוא "בחר ביעקב ובניו" שמביא את ענין הגאולה - אעפ"כ כל הענינים, גם בעבודת האדם, צריכים להיות בסדר מן הקל אל הכבד:

ראשית מתחילים מבריאת העולם - "בחר הקב"ה בעולמו" המביא ל"קבע בו ראשי חדשים ושנים", ולאחמ"כ (כ"ב דורות לאח"ז) - "בחר ביעקב (ובניו)" הגורם את ענין הגאולה.

ואף שתכלית השלימות (ד"בחר ביעקב ובניו" המביא את הגאולה) הוא באין-ערוך נעלה יותר ממה שלפנ"ז, עד שהדרגות שקדמו לכך הם בבחי' גלות ביחס לגאולה - למרות זאת הולכים מן הקל אל הכבד, ומדוע? משום שהעלי' לדרגה נעלית עד לתכלית השלימות אינה שוללת לגמרי את הדרגות שקדמו לה, כלומר, לא מתנתקים לגמרי מהמדרגות שלפנ"ז - אלא משתמשים גם בשלב התחתון כדי להגיע לשלב יותר עליון.

ובסגנון אחר: לכל שלב, החל מהשלב הראשון, ישנו צד השהו בינו לבין השלב הכי עליון. וכאשר עוברים משלב תחתון לעליון, לוקחים את הצד השהו הנ"ל וממנו מקבלים כח לעלות מעלה מעלה, עד לתכלית השלימות - "בחר ביעקב ובניו" המביא את הגאולה.

[. .] עד"ז בנוגע להוראה הנ"ל המשותפת לב' הפרשיות "ויקהל פקודי" - שזהו סדר מן הקל אל הכבד: תחלה ישנו הענין ד"ויקהל" בפ"ע, אח"כ "פקודי" בפ"ע, ולאחר-מכן תכלית השלימות - שניהם יחד בבת אחת. אך גם כשאוחזים בשלב נמוך יש צד השהו בינו לבין השלב הכי עליון, וממנו לוקחים ומקבלים כח להתעלות לדרגה ד"ויקהל פקודי" ביחד.

ז. [נשאלת השאלה:] כיצד יתכן שלשלב הכי תחתון יהי' צד-השורה עם השלב הכי עליון – הרי הם באין-ערוך זה לזה (כלומר, הענין ד'בחר ביעקב ובניו" שמביא את הגאולה הוא באי"ע לגמרי לגבי הענינים שלפנ"ז, וכן בענין "ויקהל פקודי")?

[והביאור הוא:] עי"ז שלכתחילה, תיכף בתחילת העבודה בשלב הכי תחתון, הכוונה היא להגיע לשלב הכי נעלה – תכלית השלימות. ולכן כבר מיד בשלב הכי תחתון, נעשית הפעולה הראשונה באופן אחר לגמרי, שניכר בה כיצד היא מוליכה לשלב הכי עליון:

אם בתחלת העבודה חושבים רק על השלב הראשון (ולא על המטרה הסופית) – נעשית הפעולה הראשונה באופן מצומצם לפי הכוונה שהיתה לו בעשייתו, ואזי נעצרים שם ולא מתקדמים; אבל כאשר העבודה נעשית באופן ד"סוף מעשה במחשבה תחלה"⁹, ובמחשבה גופא – בתחלת המחשבה¹⁰, מתוך כוונה להגיע לתכלית השלימות – אזי מיד הפעולה הראשונה היא באופן אחר לגמרי, נעלה יותר, מכיון שעושה זאת בידועו שזה מביא ל"סוף מעשה", לתכלית השלימות, במילא עשייתו היא באופן נעלה שיביא לתכלית השלימות.

לדוגמא: כאשר כוונתו היא להשיג מנה בלבד, פעולתו הראשונה מיד אינה נעשית בחיות ובתוקף כל-כך כפי שהי' אילו כוונתו ("סוף מעשה במחשבה תחלה") להשיג מאתיים או ד' מאות ויותר – שאזי פעולתו הראשונה היתה נעשית בהרבה יותר תוקף וחיות, מכיון שרצונו להגיע לענין נעלה יותר.

וכפי שאומר כ"ק מו"ח אדמו"ר, שכאשר הכוונה מלכתחילה היא לקבל "פערל-גרופן" [= גריסים בצורת פנינים] במרק – מקבלים זאת בלבד; משא"כ אם מתכוונים מלכתחילה לקבל מחרוזת פנינים על הצואר, "נאו לחיך בתורים צואריך בחרוזים"¹¹ – מקבלים את הפנינים האמיתיות.

והיות ש"סוף מעשה במחשבה תחלה", וה"מחשבה תחלה" שלו היא להגיע לתכלית השלימות – לכן בכל השלבים, החל מהשלב הכי ראשון והכי תחתון, ישנו צד השורה עם השלב הכי עליון (תכלית השלימות), ולוקחים את הצד השורה הנ"ל ומקבלים ממנו כח להגיע לשלב עליון יותר עד לתכלית השלימות.

ועד"ז גם מובן בנוגע ל"ויקהל פקודי" ובנוגע לגאולה העתידה:

ב"ויקהל" ובגאולה ישנם כמה-וכמה אופנים ודרגות, עד לתכלית השלימות בזה. וכאשר "סוף מעשה במחשבה תחלה", היינו, שתיכף בתחלת העבודה מונחים כבר בכוונה ורצון להגיע לתכלית השלימות ד"ויקהל" והגאולה – אזי גם תחלת העבודה נעשית באופן אחר לגמרי, באופן שיש לה צד השורה עם תכלית השלימות, ולכן לוקחים ומקבלים כח גם מהשלב התחתון בכדי להגיע לתכלית השלימות.

ח. וביתר ביאור:

בקהל גופא ישנו קהל מצומצם יותר – "שבט אחד איקרי קהל"¹², והנפק"מ לפועל מכך הוא שגם שבט יכול להביא קרבן, כפי שהגמ' אומרת במס' הוריות¹³, ועד"ז נאמר על

כשהגיעו לארצות הרווחה, היכן שאין שום מניעות לקיום תורה ומצוות בהרחבה, כבר אין להם פנאי לעסוק בהפצת המעיינות!

ל"ביזנעס" יש לו זמן, לקריאת עיתון יש לו זמן וכו', אך כשה מגיע להפצת המעיינות – אין לו זמן! הוא גביר גדול ובשבילו מספיק לקרוא לשני ושהשני יאמר לשלישי שצריכים לעסוק בהפצת המעיינות... די לו בזה, אבל שהוא עצמו יעסוק בהפצת המעיינות – לא לשם כך הוא הגיע הנה!

עליו לדעת, שלא הביאו אותו לארצות הרווחה בשבילו, אלא הכוונה בזה – כדי שיתוסף בדירה לו ית', עי"ז שיעשה קל-וחומר: אם בהיותו שם קיים את התורה מעוני, הרי עאכו"כ שעליו לקיימה מעושר⁵, במילא עליו לדעת, שהכוונה במה שהוציאוהו משם היא כדי שיעסוק כאן בהפצת המעיינות יותר מכפי שעסק שם.

ד. וזוהי ההוראה מענין עשיית יריעות העיזים: עליו לדעת שכל דבר שהקב"ה נותן לו, הכוונה בזה לעשות דירה לו ית'. וכידוע הסיפור עם חסיד של אדמו"ר הזקן (נדפס בהתמים⁶), שכאשר הרויח במסחרו יותר מהרגיל, ידע בוודאות שהכסף לא מיועד אליו אלא תיכף יבוא ה"משולח" של הרבי, ועליו לתת לו את הכסף כדי שיביא זאת לרבי. הוא ידע שאם הרויח במסחרו באופן בלתי רגיל, בודאי שעליו למסור זאת לרבי.

– ישנו שליח של כ"ק מו"ח אדמו"ר, הנמצא בתוך כל חסיד שלו, ודוחף אותו ("ער טורקעט אים"), ובאם הוא נרדם אז הוא בא אליו בחלום, וטוען כלפיו: מה עשית היום, אתמול ושלשום, בשביל הפצת המעיינות!

וזאת יש לדעת: כל דבר שהקב"ה נותן הכוונה בזה היא לעשות דירה לו ית', רק היות והקב"ה הוא טבע הטוב להטיב, אזי משתלשל מזה "שיריים" גם בעניניו הפרטיים, שע"ז שנותן "חמישית לפרעה"⁷ – "דבי' אתפריעו כל נהורין"⁸, נהי' "ארבע הידות יהי' לכם"⁷. זאת-אומרת, בקדושה זהו באופן "דאתפריעו ואתגליין מיני' כל נהורין"⁸, משא"כ בעניני העולם אין זה "אתפריעו" וכו' אלא רק "ארבע הידות", אבל העיקר בזה הוא מה שמוסר לקדושה. וכמבואר במדרש⁹ שלא נברא הזהב אלא בשביל ביהמ"ק, רק שבשיריים וכו' משתמשים גם כל העולם.

ולכאורה יכול לטעון, מאחר ונותן חומש לצדקה, מדוע עליו לתת יותר? ובפרט שהיצר הרע בא ואומר לו שאמנם מצידו לא איכפת לו ומסכים שיתן, אבל הרי עי"ז יהי' חסר לבני ביתו... – בדברים אחרים הוא מעיק לבני ביתו עבור טובת עצמו, וכאן פתאום הוא אומר שמה שיהי' חסר לעצמו לא מפריע לו, מה כן מפריע לו – שיהי' חסר לבני ביתו... אזי ע"כ אומרים לו שהכוונה היא לא בשבילו, אלא לעשות דירה לו ית'.

ובכל דבר יש למצוא מה יתוסף עי"ז במשכן, עד שלוקחים "עז" שובבה ועושים ממנה יריעות, שמשחך ישתמש בהם לבית המקדש.

(תרגום חפשי משיחת ש"פ ויקהל ה'תשל"ו - בלתי מוגה)

(5) ע"פ אבות פ"ד מ"ט. (8) זח"א ר"י, א. (6) ראה סה"ש קי"ץ ה"ת"ש עמ' 212. וש"נ. (9) שמות רבה ר"פ לה. (7) בראשית מז, כד.

(9) פיוט "לכה דודי". (10) תו"א ותו"ח ר"פ ויגש. ועוד. (11) שה"ש א, י. (12) פסחים פ, רע"א. (13) ד, סע"ב ואילך.

השליח שנמצא בתוך כל חסיד

תרגום חפשי ללשון הקודש - בעריכת מערכת "יחי המלך"*

א. על-הפסוק¹ "וכל הנשים אשר לבן אתנה בחכמה טוו את העיזים", מפרש רש"י מהי הכוונה "טוו את העיזים": "היא היתה אומנות יתירה, שמעל גבי העיזין טווין אותם".

והנה, פסוק זה בא בהמשך לכתוב שלפניו² "וכל אשה חכמת לב בידו טוו". וזאת בא הפסוק להוסיף, אשר היו נשים ש"נשא לבן אתנה בחכמה", כלומר, הן לא היו סתם "חכמת לב", אלא "נשא לבן אתנה בחכמה", הן היו חכמות יותר (מה"חכמת לב" שבפסוק הקודם) במלאכת הטווין, ולכן היתה הטווין באופן ש"טוו את העיזים".

ב. [. . .] ההוראה מפירוש רש"י בפנימיות הענינים, תובן בהקדים שאלה כללית בפרשתינו: לכאורה אינו מובן, לשם מה נוגע לנו סיפור עשייתם של יריעות העיזים וכו', הרי זה ה' פעם אחת בלבד - במשכן, ויותר לא יהי', גם לא בבית המקדש השלישי (שאותו בכלל לא יצטרכו לבנות, כי הוא בנוי ועומד מוכן וכו')³?

אלא כדי ללמדנו הוראה: כשם שהנשים אשר "נשא לבן אתנה בחכמה" הבינו, שהיות והקב"ה נתן להן כשרון מיוחד שאין לנשים אחרות, התכלית שלשמה ניתן להן ענין זה היא בשביל המשכן

- ולכן, למרות שלא נצטוו לעשות אומנות יתירה, אך בידען שיש להן ענין מיוחד - חכמה יתירה על כולם, ושהכוונה בזה כדי שיתוסף משהו בהמשכן, על-כן הן הלכו וחיפשו מה להוסיף במשכן ע"י חכמתן היתירה, עד שנפלה להן ההמצאה ד"טוו את העיזים" -

כך כאשר אדם מרגיש שהקב"ה נתן לו ענין מיוחד שאין לשני, בודאי שאין הכוונה בזה עבור עצמו בלבד, אלא כדי שיתוסף בהמשכן - לעשות מהעולם דירה לו ית'.

וכפי שרואים אצל הנשים שהיתה להן חכמה יתירה, הרי ה' ביכולתן לנצל זאת לעניניהן הפרטיים: לבשל ארוחה טעימה, לקנות שמלה יפה ביותר - אמנם שמלה ע"פ שו"ע ללא שעטנז, אך כיון שיש לה חכמה יתירה היא יכולה לבחור שמלה יפה - או לדעת איזה שטיח לקנות וכיצד לשים אותו בבית [ואח"כ תוכל להראות לכל השכנים שהבית שלה הוא יוצא מן הכלל ("איזו ניט שייכות צו זאָגן"...) - "חכמת נשים בנתה ביתה"⁴];

וע"כ באה ההוראה הנ"ל שהנשים חיפשו כיצד להשתמש בחכמתן כדי להוסיף במשכן, ולכן הן לא רק לקחו מהעיזים חלב לארוחת בוקר או ארוחת צהריים, אלא "טוו את העיזים" ועשו מכך יריעות למשכן.

ג. עד"ז גם בנוגע ליהודים שהגיעו מעבר למסך הברזל (רוסיה) - כפי שנקרא, אשר מתוכם ישנם כאלו שבהיותם שם עסקו בהפצת המעיינות במסירות נפש וכו', ולאחמ"כ

(* מובאת בזה בעריכה מחודשת עם מ"מ בשו"ג. 3) ראה תנחומא ס"פ פקודי. זח"א כח, א. רש"י (1) פרשתנו לה, כו. ותוס' סוכה מא, סע"א. וראה לקו"ש חי"א ע' 98. (2) שם כה. (4) משלי יד, א.

שבט מנשה ואפרים הל' "קהל", כמ"ש¹⁴ (אצל יעקב) "וקהל גוים יהי ממך"¹⁵.

אמנם ישנו גם קהל גדול יותר - דכל הי"ב שבטיים¹⁶. ועד"ז ישנם גם דרגות בקהל, במובן רחב יותר ובמובן קטן יותר: ישנה דרגה בקהל של אנשים בלבד ללא נשים, טף וגרים, דנשים לא איקרי קהל¹⁷, טף לא איקרי קהל וגרים לא איקרי קהל¹⁸; אך ישנו גם תכלית השלימות בקהל - כל בני ישראל ללא חילוקים, אנשים ונשים, טף וגרים - כפי שיהי' בגאולה העתידה, כמ"ש¹⁹ "קהל גדול ישובו הנה" שהכוונה בזה היא לכל בני ישראל אנשים נשים וטף, כמ"ש²⁰ "בנערינו ובזקנינו גו' בבנינו ובבנותינו", "זאתם תלוקטו לאחד אחד בני ישראל"²¹, וכולל גם גרים -

כשם שהי' בגאולת מצרים, שמשה הוציא משם גם את ה"ערב רב"²² [אמנם נתעוררו טענות על-כך²³, אך בפועל משה פעל זאת (ואח"כ סבלו מהם צרות וכו')].

עד"ז מובן שגם בגאולה העתידה יהיו גרים, למרות ש"קשיים גרים לישראל כספחת"²⁴, אעפ"כ אומרים ש"לא הגלה הקב"ה את ישראל לבין האומות אלא כדי שיתוספו עליהם גרים"²⁵, ובודאי שגם הגרים ייצאו מהגלות יחד עם כל בני ישראל בגאולה העתידה.

ואם-כן יוצא ש"קהל גדול ישובו הנה"

כולל את כל בני ישראל ללא חילוקים, כפשטות הענין, ועאכו"כ מצד זה ש"כולן (כל בני) מתאימות ואב א' לכולנה כו"²⁶.

ט. עד"ז בגאולה גופא ישנם כו"כ דרגות:

ישנה גאולה מגלות פרטית, כמו הגאולה מגלות בבל, גלות פרס ומדי וכו'.

ואף שגם בגאולה מגלות בבל היו ביהמ"ק (השני), כהנים ומלך וכו' - אך אפילו בזמנים הטובים ביותר ("די בעסטע צייטן") שבבית שני "חסרו בו ה' דברים"²⁷, ומכך ראי' שהגאולה לא היתה בתכלית השלימות.

ועאכו"כ שבזמן בית ראשון לא היתה הגאולה שלימה כמ"ש בפסוק²⁸ "גדול יהי' כבוד הבית הזה האחרון (ביהמ"ק השני) מן הראשון" וחז"ל מסבירים²⁹ שהכוונה לבית שני הגדול בבנין ובשנים, ומובן שאם בבית שני - שכבודו גדול מכבוד בית ראשון (למרות שחסרו בו ה' דברים) - לא היתה הגאולה שלימה, עאכו"כ שהגאולה מבית ראשון אינה שלימה.

ומכך מובן שישנם כמה דרגות בגאולה, עד לדרגא הכי נעלית - גאולה האמיתית והשלימה שאין אחרי' גלות, שבה יבנה ביהמ"ק השלישי ובו תהי' הן המעלה דבית ראשון (שהיו בו ה' דברים) והן המעלה דבית שני (דגדול כבוד הבית הזה כו'), ויתרה מזו -

(22) בא יב, לח.

(23) ראה פרש"י עה"פ תשא לב, ז.

(24) יבמות מז, ב. וש"נ.

(25) פסחים פז, ב.

(26) תניא פל"ב.

(27) יומא כא, ב.

(28) חגי ב, ט.

(29) ב"ב ג, סע"א ואילך.

(14) וישלח לה, יא.

(15) פרש"י עה"פ. וראה לקו"ש חכ"ג ע' 43 ובהערה שם.

(16) ראה הוריות שם.

(17) יבמות נז, א.

(18) ירמ' לא, ח.

(19) בא י, ט.

(20) ישע"י כז, יב.

(21) ראה פרש"י עה"פ נצבים ל, ג.

ביהמ"ק השלישי הוא "מקדש אד' כוננו ידך"³⁰, כמבואר בזהר³¹ שיהי' בית נצחי, (וכהמשך הכתוב) "ה' ימלוך לעולם ועד"³² – יותר מבית ראשון ושני.

ומכך מובן גודל העילוי דבית שלישי: אם בזמן הגמרא כבר נאמר "גדול יהי' כבוד הבית הזה האחרון מן הראשון" משום שבית שני עמד עשר שנים יותר מבית ראשון (ת"כ שנה), ועקב כך – אף שבבית ראשון הי' "כבוד" – בבית שני הי' הכבוד גדול יותר, עאכו"כ ביהמ"ק השלישי שיהי' בית נצחי ויעמוד לעולם ועד, בודאי שכבודו גדול יותר ובאין-ערוך מבית שני (ועאכו"כ מבית ראשון, וכמ"ש שם בזהר³³ ש"הבית הזה האחרון" הכוונה לביהמ"ק השלישי).

והיות שהגאולה האמיתית והשלימה היא תכלית השלימות דגאולה, לכן אף היא קשורה לתכלית השלימות ד"קהל" ("ויקהל") – "קהל גדול ישובו הנה", שכל בני ישראל ללא חילוקים "ישובו הנה", כנ"ל (ס"ח).

י. וע"פ המדובר לעיל (ס"ז) בענין "סוף מעשה במחשבה תחלה" – יובן גם ענין זה דגאולה ו"ויקהל":

כאשר יהודי מיד בתחלת עבודתו עוד בזמן הגלות, מחשבתו ("במחשבה תחלה", ובמחשבה גופא – בתחלת המחשבה) וכוונתו הם להגיע לדגאולה הכי נעלית בגאולה, גאולה האמיתית והשלימה ולביהמ"ק השלישי – תכלית השלימות בביהמ"ק הקשורה לתכלית השלימות ב"קהל" – "קהל גדול ישובו הנה" – הרי זה גופא נעשה הכנה לגאולה האמיתית והשלימה, ואזי ישנו צד השווה בין הדרגה שבה אוחזים (גם אם זה השלב

(30) בשלח טו, יז.

(31) ח"א כח, א. ח"ג רכא, א.

(32) ראה גם לקו"ש ח"ט ע' 62. ועוד.

(33) ח"א שם. וראה לקו"ש שם ע' 28 ובהע' 29 שם.

הנביא מל' ישועה³⁴, מנבא נבואת הגאולה (משא"כ ירמיה'³⁵ –

וכידוע תורת הבעש"ט³⁶ ש"במקום שמחשבתו של אדם שם הוא נמצא", והיות ש"סוף מעשה במחשבה תחלה", והמחשבה תחלה שלו נמצאת במקום הגאולה האמיתית והשלימה, אזי שם הוא נמצא – בגאולה האמיתית והשלימה!

[ובמילים פשוטות:]: כאשר יהודי "במחשבה תחלה" שלו חושב וטוען שרצונו במשיח עכשיו תיכף ומיד, ובכל רגע ורגע רצונו במשיח מיד באותו הרגע ללא שום דחי' למחר או אפילו לרגע אחד וכיו"ב ח"ו, אלא מיד באותו הרגע חושב על משיח וחפץ בו; ואפילו בשבת איננו עורך חשבונות כלל כיצד יבוא משיח, דלכאורה ישנו ענין התחומין וכיו"ב³⁷, ואינו חושב מה הי' עם אלי' הנביא בערב שבת³⁷ – לא משום שאינו בקיא בגמרא³⁷ או בכל הפרטים בזה – אלא כיון שאינו עורך שום חשבונות ורוצה משיח עכשיו תיכף ומיד –

פוסק הבעש"ט: "שם הוא נמצא" – בגאולה האמיתית והשלימה!

ומביא ע"כ ראי' מהפסוק³⁸ "שרפים עומדים ממעל לו", ואח"כ באים האחרונים³⁹ ומוסיפים שזהו דין פשוט בהל' עירובין⁴⁰, שבמקום שדעתו של אדם – שם הוא מקומו בנוגע לעירוב תחומין.

יב. ויה"ר שברגעים האחרונים בגלות יעשו את העבודה באופן הנ"ל, מתוך כוונה ומחשבה על הגאולה האמיתית והשלימה,

וזהו הקשר עם "בחר ביעקב ובניו", שכתוצאה מכך באה הגאולה (כמדובר לעיל) – וכל זה צריך להיות קשור באהבת ישראל לכל יהודי, שהרי הקב"ה בחר בכל יהודי ולכן בא ענין הגאולה (קבע בו ר"ח של גאולה"),

עד שבקרוב ממש תבוא הגאולה בפשטות למטה מעשרה טפחים, ו"קהל גדול ישובו הנה" – כל יהודי ללא שום חילוק, ויבנה ביהמ"ק השלישי, "מקדש אד' כוננו ידך",

"ונאכל שם מן הזבחים ומן הפסחים"⁴¹, בשמחה גדולה ושמחת עולם.

(38) ישע' ו, ב.

(39) לקו"ש ח"ח ס"ע 348 בהערה. ח"כ ע' 426. ועוד.

(40) ראה שו"ע אדה"ז אר"ח סת"ח.

(41) ברכת "אשר גאלנו" בסדר ההגדה (מפסחים קט, ב במשנה).

(34) פרש"י ומצו"ד ישע' מט, א. וראה אוה"ת נ"ד (כרך ב') ריש ע' א"נט.

(35) ב"ב יד, ב. וראה זח"ב קעט, סע"ב. קה"ר בתחלתו. ועוד.

(36) כש"ט (הוצאת קה"ת) הוספות סל"ח. וש"נ.

(37) עירובין מג, ב.

מדור זה מוקדש לעילוי נשמת פאולין רות בת ר' יצחק ע"ה – נלב"ע ביום ב' דחה"ש, ז' סיון ה'תש"ס ולע"נ אורי אהרן יואל בן יוסף ארי' לייב ז"ל – נלב"ע ביום ב' טבת ה'תשכ"ב ולזכות משפחתם שיחיו